

MIDA OODATA EVT-LT

Erasmus+ programm
EVT INFOPAKETT

1. SISSEJUHATUS

Käesolev dokument on mõeldud EVT vabatahtlikele ning organisatsioonidele. See annab vabatahtlikele ja projekte ellu viivatele organisatsioonidele informatsiooni selle kohta, mida oodata enne ja pärast teenistusperioodi ning selle ajal. Käesolev dokument toetab ka projekti elluviivate organisatsioonide, büroode ja Euroopa Komisjoni püüdlust toetada EVT vabatahtlike riskiennetust.

Igal vabatahtlikul on oma mõtted, ootused, vajadused ja harjumused, millega tuleb arvestada ning luua sobiv keskkond. Samal ajal pühendavad saatvad, vastuvõtavad ning koordineerivad organisatsioonid sageli palju aega, energiat ning ressursse EVT projektide loomisele; seepärast on neil õigus eeldada, et ka vabatahtlik näitab üles samasugust lugupidamist ja usku nende pühendumisse arendada oma kohalikus kogukonnas erinevaid tegevusi.

Käesoleva teksti peamine eesmärk on täpsustada iga projektipartneri (sealhulgas vabatahtliku) rolli, et ühiselt luua „hea“ keskkond EVT projekti elluviimiseks.

„Mida oodata EVT-lt“ sisaldab juhiseid EVT projekti elluviimise erinevate aspektide kohta. Need juhised võtavad arvesse projektipartnerite, projektiformaatide ja tegevusvaldkondade mitmekesisust ning on oluline, et neid kohaldataks vastavalt iga projekti väga spetsiifilisele keskkonnale. Need juhised täiendavad Erasmus+ programmijuhendis¹ välja toodud informatsiooni ning need on osa Infopakettist, mis antakse kõikidele vabatahtlikele enne nende teenistuse algust.

Me soovime vabatahtlikel lugeda käesolev dokument läbi enne mistahes EVT projektiga liitumist.

¹ Juhul, kui kahe dokumendi vahel on erinevusi, siis loetakse kehtivaks Erasmus+ programmijuhendis kirjas olev.

2. MIDA OODATA EVT-LT

2.1. Informatsioon ja suhtlemine

Vabatahtlikku tuleb teavitada Erasmus+ programmist – selle filosoofiast, eesmärkidest, prioriteetidest ja protseduurireeglitest – ning sellest, kuidas EVT projekte ellu viiakse.

Enne teenistuse algust ning koduriigist lahkumist peab vabatahtlik saama selget informatsiooni EVT projekti kohta, eelkõige selle kohta, millised saavad olema tema tööülesanded, majutus, koolitus ja pakutav toetus. Juhul kui vastuvõtja majutab vabatahtliku kogukonnas jagatud elamispiinal (*live-in community*), tuleb vabatahtlikku informeerida selles elupaigas kehtivatest reeglitest ja tingimustest ning täpsustada, millised nendest reeglitest teda puudutavad.

Enne teenistuse algust peab vabatahtlik informeerima projekti elluviivaid organisatsioone mistahes tingimustest, mis võivad mõjutada tema võimet täita teatud tööülesandeid, ning mistahes individuaalsetest erivajadustest. Vajadusel peab vabatahtlik andma täpset informatsiooni oma tervisega seotud küsimustes.

Vabatahtlik peab teavitama koordineerivat, saatvat ning vastuvõtvat organisatsiooni oma lahkumise ja saabumise täpsetest kuupäevadest. See informatsioon tuleks projekti osapooltele edastada võimalikult vara enne teenistuse algust.

2.2. Finants- ning administratiivsete küsimustega seotud reeglid

Vabatahtlik peab lugema läbi, nõustuma ning allkirjastama EVT vabatahtliku lepingu ning sama peavad tegema ka koordineeriv, saatev ja vastuvõttev organisatsioon. Selles lepingus fikseeritakse üheskoos konkreetse vabatahtliku tööülesanded ja õpiväljundid ning erinevate organisatsioonide rollid. Vabatahtlik peab lugema läbi ka rahastuse saanud taotluse, mille on tema projekti elluviimiseks kiitnud heaks riiklik agentuur/Täitevastutus. Iga partner (sh vabatahtlik) vastutab selle eest, et peab kinni EVT vabatahtliku lepingus sätestatust.

Vabatahtliku jaoks on osalemine EVT-s tasuta. Ainsaks erandiks võib olla osaline panustamine reisikulude katmises ning kulud, mida vabatahtlik otsustab teha ning mis ei seostu otseselt teenistuse elluviimisega. Muul juhul ei tohi kohustada vabatahtlikku ei otseselt ega kaudselt tasuma EVT projektiga seotud kulusid ei osaliselt ega tervenisti. See tähendab, et vabatahtlikul on õigus ühele edasi-tagasi reisipiletile saatva riigi ja vastuvõtva riigi vahel, samuti kaetakse kulud kindlustusele, elukohale, toidule (toitlustamine või toiduraha tuleb vabatahtlikule tagada ka vabadel päevadel ning puhkuseperioodil) ja kohaliku transpordi kasutamiseks.

Kogu vabatahtliku teenistuse perioodi vältel, sealhulgas puhkuse ajal, on vabatahtlikul õigus igakuisele või iganädalasele taskurahale (*pocket money*). Summad on toodud välja programmijuhendis. Taskuraha ei tohi kasutada projekti elluviimisega seotud kulude katmiseks (näiteks kohalikele transpordile või toidule).

Vabatahtlik peab kogu vabatahtliku teenistuse perioodi vältel olema kaetud kohustusliku EVT grupikindlustusplaaniga, mille on sisse seadnud Euroopa Komisjon. Vabatahtlik peab hoolikalt läbi lugema kogu kindlustusega seotud informatsiooni, mis asub kindlustust pakkuva organisatsiooni kodulehel olevas dokumendis „Volunteer’s Guide“ http://global.msh-intl.com/index.php?option=com_content&view=article&id=93&lang=en.

Vabatahtlik võib küsida ning peab saama projekti elluviijatelt abi viisa saamisel, kui seda nõuab vastuvõtva riigi seadusandlus. Kui riiklikult büroolt/Täitevastutuselt või SALTO-lt õigel ajal küsida, saavad ka nemad väljastada kirja, toetamaks vabatahtlikku viisa saamisel.

Vabatahtlikul on õigus saada Noortepassi tunnistus, milles saab kinnitada tema osalemist EVT-s ning väljendada pädevusi, mis ta on omandanud teenistusperioodi vältel (rohkem informatsiooni aadressil www.youthpass.eu).

Teenistuse lõpus või selle järgselt peab vabatahtlik täitma vabatahtliku lõpparuande.

2.3. Positiivne suhtumine EVT-s

Vabatahtlik peaks aktiivselt koos projekti kaasatud organisatsioonidega osalema oma EVT projekti koostamises ning seda peaksid soodustama saatev, vastuvõttev ning koordineeriv organisatsioon.

Vabatahtlik peab pidama kinni vastuvõtva organisatsiooni reeglitest ning organisatoorsest struktuurist. Vabatahtlik peab järgima ka vastuvõtjamaa kehtivaid seadusi. Vabatahtlik peab hoidma teenistusperioodi vältel vastuvõtvat organisatsiooni kursis oma asukohast.

Välismaal viibides peaks vabatahtlik andma saatvale organsatsioonile regulaarset tagasisidet oma kogemuste kohta ning teenistusest saabudes hindama koos saatva organisatsiooniga projekti tervikuna.

2.4. Praktilist laadi korraldused

Vastuvõttev organisatsioon peab tegelema praktilist laadi korraldustega, et toetada ning juhendada vabatahtlikku alates hetkest, mil ta saabub vastuvõtvasse riiki. Vabatahtlikul on õigus tasuta toitlustamisele ning elamispinnale. Elamispind peab olema vabatahtliku käsutuses terve teenistusperioodi vältel, sealhulgas puhkuse ajal. Vastuvõttev/koordineeriv organsatsioon peab tagama, et vabatahtlikul on võimalik elada turvalisel ja puhtal elamispinnal ning et tema toitlustamine oleks piisav ja tervislik.

Vabatahtlik peab hästi hoolitsema talle eraldatud elamispinna eest.

Vabatahtlikul on õigus kahele järjestikusele vabale päevale nädalas (kui vabatahtlik ja vastuvõttev organisatsioon ei ole kokku lepitud teisiti; tingimused peavad olema selgesõnaliselt sätestatud EVT vabatahtliku lepingus) ning kahele puhkusepäevale igas kuus. Puhkuseperiood ja

iganädalased puhkepäevad lepitakse kokku saatva organisatsiooni ja vabatahtliku vahel.

2.5. Toetus, koolitus ja kohtumised

Enne teenistuse algust peab vabatahtlik saama EVT infopaketi ning saatev/koordineeriv organisatsioon peab andma vabatahtlikule piisava ettevalmistuse välismaal toimetulekuks. Ettevalmistus peab vastama vabatahtliku individuaalsetele vajadustele ning EVT Koolitus- ja hindamistsükli juhendile ja minimaalsetele kvaliteedistandarditele.

Vabatahtlikel, kelle teenistus on enam kui kaks kuud on vastuvõtvasse riiki saabumise järel õigus ja kohustus osaleda saabumisjärgsel koolitusel (*on-arrival training*). Vabatahtlikel, kelle teenistusperioodi pikkus on kuus kuud või enam, on õigus ja kohustus osaleda vaheanalüüsi kohtumisel (*mid-term meeting*).

Vabatahtlik peab saama asjakohast tuge ning juhendamist seoses tööülesannete täitmisega, et tal oleks võimalik kokkulepitud ülesandeid kvaliteetselt teostada.

Juhul, kui projekti raames on ette nähtud Euroopa Komisjoni poolne veebipõhine keelekursus, siis peab koordineeriv organisatsioon tagama vajaliku toetuse ja järeltegevused, et vabatahtlik saaks kursusega alustada võimalikult vara ning et ta selle ka lõpetaks. Sama kehtib ka ühikuhinna alusel pakutavate keeletoetuse osas. Veebipõhist keelekursust kasutavad vabatahtlikud teevad teenistuse alguses ja lõpus ka keeleresti. Lõplik keeletest tuleks teha enne Noortepassi vormistamist teenistuse lõpus. Vastuvõttev organisatsioon peab veenduma, et keeletesti õiguse saanud vabatahtlikud keeletesti ka teevad.

Lisaks peab vastuvõttev/koordineeriv organisatsioon pakkuma vabatahtlikule tasuta keelekoolitust. Koolitus võib olla nii formaalne kui ka mitteformaalne ning selle formaat, kestus ja sagedus sõltuvad vabatahtliku vajadustest, tema projektiga seotud tööülesannetest ning organisatsiooni ressursidest.

Isiklikuks toetuseks on vabatahtlikul mentor, kellega tal on kogu teenistusperioodi vältel regulaarsed kohtumised. Mentori määrab vastuvõttev organisatsioon ning ta ei tohi olla vabatahtliku juhendaja või muul moel otseselt seotud vabatahtliku igapäevaste tegevustega. Mentori ülesandeks on aidata vabatahtlikul integreeruda organisatsiooni, projekti ja kohaliku kogukonnaga. Mentor peaks vajadusel aitama vabatahtlikku administratiivsetes küsimustes. Vabatahtlik peaks nägema mentoris isikut, kes vastutab tema heaolu eest ning peab osa võtma mentori poolt organiseeritud regulaarsetest kohtumistest.

Projekti lõppedes peab vabatahtlik saama abi saatvalt organisatsioonilt, et hinnata EVT-s osalemist ning seeläbi saada omandatud kogemustest maksimaalset kasu. Soovi korral peaks vabatahtlik saama abi ka koduriigis taaskohanemisel ning juhendust isiklikes projektides.

Pärast teenistusperioodi lõppemist peaks vabatahtlik võtma osa iga-aastasest EVT analüüsikohtumisest, mille korraldab riiklik agentuur.

Vabatahtlik võib võtta ühendust ka asjakohase riikliku agentuur või Täitevastutusega² ning paluda neil mistahes nõu või toetust (akrediteeringu, kindlustuse, viisade, kriisijuhtimise, jms kohta).

2.6. Vabatahtliku tööülesanded

Vabatahtliku töötingimused peavad võtma arvesse vabatahtliku tervist, turvalisust ja väärikust ning olema kooskõlas vastuvõtva riigi riiklike seadustega.

EVT peab vabatahtliku jaoks olema täistööajaga. Tema projektiga seotud tegevused (sealhulgas keelekoolitus ja muud projektitegevustega seotud koolitused) peavad hõlmama vähemalt 30 tundi, kuid mitte rohkem kui 38 tundi nädalas.

Vabatahtlik ei tohi olla kohustatud tegema selliseid rutiinseid ülesandeid, mida tavaliselt teevad palgalised töötajad. Vabatahtlikku ei tohi kohustada tegema üksinda või ilma juhendaja järelvalveta selliseid ülesandeid, mis nõuavad suurt vastutust.

Vabatahtlik ei tohi üksinda vastutada nõrgematesse inimgruppidesse (imikud või lapsed, haiged, vanurid või puudega isikud) kuuluvate inimeste individuaalse toetuse eest.

Vabatahtlik ei tohi õpetada või töötada abiõpetajana formaalse hariduse kontekstis.

Vabatahtlikku tuleb julgustada rakendama oma ideid, loovust ja kogemusi, et arendada oma projekti või vastuvõtvas organisatsioonis tööga seotud tegevusi.

Mistahes muutused projektis ja vabatahtliku tööülesannetes, vastutusalas, toetuse saamises ja koolituses peavad olema kooskõlas kokkulepitud ja heakskiidetud projekti plaaniga ning need peavad olema kokku lepitud vabatahtliku ja vastuvõtva organisatsiooni vahel.

2.7. Riski- ja konfliktijuhtimine

Vabatahtlik ei tohi käituda viisil, mis võib põhjustada vigastuseohtu kas teistele või talle endale.

Konfliktiolukorra tekkides võib vabatahtlik paluda mentorilt abi suhtlemisel vabatahtliku ning kohaliku ühiskonna või vastuvõtva organisatsiooni vahel. Mentor peab olema võimeline andma olukorrale sõltumatu ja objektiivse hinnangu. Kui konflikt tekib vabatahtliku ja mentori vahel, võib vabatahtlik paluda, et talle määrataks mentoriks teine isik.

Konfliktiolukorra tekkides peab vabatahtlik tegema koostööd ning saama

² Kontaktinfo on leitav: http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/national-agencies_en.htm

tuge koordineerivalt, saatvat ning vastuvõtvalt organisatsioonilt, et vältida kommunikatsiooniprobleeme.

Kui aset leiab tõsine vahejuhtum, võib vabatahtlik loota mentorile, kes vajadusel loob ning säilitab kontakti saatva organisatsiooni, vabatahtliku lähedaste (vajaduse ja soovi korral) ja kindlustusettevõttega.

Sellise tõsise vahejuhtumi või konfliktiolukorra puhul, mida ei suudeta lahendada, võib vabatahtlik projektis osalemise katkestada. See peaks olema alati viimane abinõu ning see tuleb kooskõlastada riikliku büroo/Täitevastutusega.